

EL JUBILEU EXTRAORDINARI DE LA MISERICÒRDIA
butlla d'indicció “misericordiae vultus”

Francesc
 Bisbe de Roma
 Servent dels servents de Déu
 als qui llegiran aquesta carta
 gràcia, misericòrdia i pau

1. Jesucrist és el rostre de la misericòrdia del Pare. El misteri de la fe cristiana sembla trobar la seva síntesi en aquesta paraula. S'ha tornat viva, visible i ha aconseguit el seu cim en Jesús de Natzaret. El Pare, «ric de misericòrdia» (*Ef 2,4*), després d'haver revelat el seu nom a Moisès com a «Déu compassiu i misericordiós, lent a la ira, i pròdig en amor i fidelitat» (*Ex 34,6*) no ha cessat de donar a conèixer de diverses maneres i en molts moments de la història la seva natura divina. En la «plenitud del temps» (*Ga 4,4*), quan tot estava disposat segons el seu pla de salvació, Ell va enviar al seu Fill nascut de la Verge Maria per revelar-nos de manera definitiva el seu amor. Qui el veu a Ell veu el Pare (cf. *Jn 14,9*). Jesús de Natzaret amb la seva paraula, amb els seus gestos i amb tota la seva personal revela la misericòrdia de Déu.

2. Sempre tenim necessitat de contemplar el misteri de la misericòrdia. És font d'alegria, de serenitat i de pau. És condició per a la nostra salvació. Misericòrdia: és la paraula que revela el misteri de la Santíssima Trinitat. Misericòrdia: és l'acte últim i suprem amb el qual Déu ve al nostre encontre. Misericòrdia: és la llei fonamental que habita en el cor de cada persona quan mira amb ulls sincers el germà que troba en el camí de la vida. Misericòrdia: és la via que uneix Déu i l'home, perquè obre el cor a l'esperança de ser estimats malgrat el límit del nostre pecat.

3. Hi ha moments en què d'una manera molt més intensa som cridats a tenir la mirada fixa en la misericòrdia per poder ser també nosaltres mateixos signe eficaços de l'obrar del Pare. És per això que he anunciat un *Jubileu Extraordinari de*

la Misericòrdia com a temps propici per a l'Església, perquè faci més fort i eficaç el testimoniatge dels creients.

L'Any Sant s'obrirà el 8 de desembre de 2015, solemnitat de la Immaculada Concepció. Aquesta festa litúrgica indica la manera d'obrar de Déu des dels inicis de la nostra història. Després del pecat d'Adam i Eva, Déu no va voler deixar la humanitat en soledat i a mercè del mal. Per això va pensar i va voler Maria santa i immaculada en l'amor (cf. *Ef* 1,4), perquè fos la Mare del Redemptor de l'home. Davant la gravetat del pecat, Déu respon amb la plenitud del perdó. La misericòrdia sempre serà més gran que qualsevol pecat i ningú no podrà posar un límit a l'amor de Déu que perdona. En la festa de la Immaculada Concepció tindrà l'alegria d'obrir la Porta Santa. En aquesta ocasió serà una *Porta de la Misericòrdia*, a través de la qual qualsevol que entrarà podrà experimentar l'amor de Déu que consola, que perdona i ofereix esperança.

El diumenge següent, III d'Advent, s'obrirà la Porta Santa a la Catedral de Roma, la Basílica de Sant Joan del Laterà. Successivament s'obrirà la Porta Santa en les altres Basíliques Papals. Per al mateix diumenge estableixo que en cada Església particular, a la Catedral que és l'Església Mare per a tots els fidels, o en la Catedral o en una església de significat especial s'obri per tot l'Any Sant una idèntica *Porta de la Misericòrdia*. A judici de l'Ordinari, podrà ser oberta també als Santuaris, meta de tants pelegrins que en aquests llocs sants amb freqüència són tocats en el cor per la gràcia i troben el camí de la conversió. Cada Església particular, per tant, estarà directament compromesa a viure aquest Any Sant com un moment extraordinari de gràcia i de renovació espiritual. El Jubileu, doncs, serà celebrat a Roma així com a les Esglésies particulars com a signe visible de la comunió de tota l'Església.

4. He triat la data del 8 de desembre pel seu gran significat en la història recent de l'Església. En efecte, obriré la Porta Santa en el cinquantè aniversari de la conclusió del Concili Ecumènic Vaticà II. L'Església sent la necessitat de mantenir viu aquest esdeveniment. Per a ella començava un nou període de la seva història. Els Pares reunits en el Concili havien percebut intensament, com una veritable alenada de l'Esperit, l'exigència de parlar de Déu als homes del seu temps d'una manera més comprensible. Ensorrades les muralles que per molt temps havien reclòs l'Església en una ciutadella privilegiada, havia arribat el temps d'anunciar l'Evangeli d'una manera nova. Una nova etapa en l'evangelització de sempre. Un nou compromís per a tots els cristians de testimoniar amb major entusiasme i convicció la

pròpia fe. L'Església sentia la responsabilitat de ser en el món signe viu de l'amor del Pare.

Tornen a la ment les paraules carregades de significat que sant Joan XXIII va pronunciar a l'obertura del Concili per indicar el camí a seguir: «En el nostre temps, l'Esposa de Crist prefereix usar la medicina de la misericòrdia i no empunyar les armes de la severitat... L'Església catòlica, en elevar per mitjà d'aquest Concili Ecumènic la torxa de la veritat catòlica, vol mostrar-se mare amable de tots, benigna, pacient, plena de misericòrdia i de bondat amb els fills separats d'ella».2 En el mateix horitzó es col·locava també el beat Pau VI que, en la Conclusió del Concili, s'expressava d'aquesta manera: «Volem més aviat notar com la religió del nostre Concili ha estat principalment la caritat... L'antiga història del samarità ha estat la pauta de l'espiritualitat del Concili... Un corrent d'afecte i admiració s'ha bolcat del Concili cap al món humà modern. Ha reprovat els errors, sí, perquè ho exigeix la caritat no menys que la veritat, però, per a les persones, només demano respecte i amor. El Concili ha enviat al món contemporani en comptes de depriments diagnòstics, remeis encoratjadors; en comptes de funestos presagis, missatges d'esperança: els seus valors no sols han estat respectats sinó honorats; sostinguts els seus incessants esforços; les seves aspiracions, purificades i beneïdes... Una altra cosa hem de destacar encara: tota aquesta riquesa doctrinal es bolca en una única direcció: servir l'home. L'home en totes les seves condicions, en totes les seves debilitats, en totes les seves necessitats ».3

Amb aquests sentiments d'agraïment per tot el que l'Església ha rebut i de responsabilitat per la tasca que ens espera, travessarem la Porta Santa, en la plena confiança de saber-nos acompanyats per la força del Senyor Ressuscitat que continua sostenint el nostre pelegrinatge. Que l'Esperit Sant que condueix els passos dels creients perquè cooperin a l'obra de salvació realitzada per Crist, sigui guia i suport del Poble de Déu per ajudar-lo a contemplar el rostre de la misericòrdia.4

5. L'Any jubilar es conclourà en la solemnitat litúrgica de Jesucrist Rei de l'Univers, el 20 de novembre de 2016. Aquell dia, tancant la Porta Santa, tindrem primer que res sentiments de gratitud i de reconeixement envers la Santíssima Trinitat per haver-nos concedit un temps extraordinari de gràcia. Encomanarem la vida de l'Església, la humanitat sencera i l'immens cosmos a la Senyoria de Crist, esperant que difongui la seva misericòrdia com la rosada del matí per a una fecunda història, encara per construir amb el compromís de tots en el pròxim futur. Com

desitjo que els anys per venir estiguin impregnats de misericòrdia per poder anar a l'encontre de cada persona portant la bondat i la tendresa de Déu! Que a tots, creients i llunyans, pugui arribar el bàlsam de la misericòrdia com a signe del Regne de Déu que ja és present enmig de nosaltres.

6. «És propi de Déu usar misericòrdia i especialment en això es manifesta la seva omnipotència».5 Les paraules de sant Tomàs d'Aquino mostren com la misericòrdia divina no és de cap manera un signe de debilitat, sinó més aviat la qualitat de l'omnipotència de Déu. És per això que la litúrgia, en una de les col·lectes més antigues, invita a pregar dient: «Oh Déu que mai no manifesteu tant la vostra omnipotència com en la misericòrdia i el perdó».6 Déu serà sempre per a la humanitat com Aquell que és present, pròxim, provident, sant i misericordiós.

“Pacient i misericordiós” és el binomi que sovint apareix en l'Antic Testament per descriure la natura de Déu. El seu ser misericordiós es constata concretament en moltes accions de la història de la salvació on la seva bondat preval per sobre del càstig i la destrucció. Els Salms, d'una manera particular, destaquen aquesta grandesa de l'acció divina: «Ell et perdona les culpes, i et guareix de tota malaltia; rescata de la mort la teva vida i et corona d'amor entranyable» (103,3-4). D'una manera encara més explícita, un altre Salm testimonia els signes concrets de la seva misericòrdia: «El Senyor allibera els presos, el Senyor dóna la vista al cecs, el Senyor redreça els qui han ensopegat, el Senyor estima els justos, el Senyor guarda els forasters, sosté les viudes i els orfes, però capgira els camins dels injustos» (146,7-9). I finalment, heus aquí altres expressions del salmista: «El Senyor guareix els cors desfets i els embena les ferides... El Senyor sosté els humils i humilia els malvats fins a la pols» (147,3.6). Així doncs, la misericòrdia de Déu no és una idea abstracta, sinó una realitat concreta amb la qual Ell revela el seu amor, que és com el d'un pare o una mare que es commouen en el fons de les seves entranyes pel propi fill. Val dir que es tracta realment d'un amor “visceral”. Prové des del més íntim com un sentiment profund, natural, fet de tendresa i de compassió, d'indulgència i de perdó.

7. “Perdura eternament la seva misericòrdia”: és la tornada que acompanya cada verset del Salm 136 mentre es narra la història de la revelació de Déu. Per raó de la misericòrdia, totes les vicissituds de l'Antic Testament estan carregades d'un profund valor salvífic. La misericòrdia fa de la història de Déu amb el seu poble una història de salvació. Repetir contínuament “Perdura eternament la seva

misericòrdia”, com ho fa el Salm, sembla un intent per trencar el cercle de l'espai i del temps per introduir-ho tot en el misteri etern de l'amor. És com si es volgués dir que no sols en la història, sinó per tota l'eternitat l'home estarà sempre sota la mirada misericordiosa del Pare. No és casual que el poble d'Israel hagi volgut integrar aquest Salm, el “Gran *hal-lel*” com és conegut, en les festes litúrgiques més importants.

Abans de la Passió Jesús va pregar amb aquest Salm de la misericòrdia. Ho testimonia l'evangelista Mateu quan diu que «després d'haver cantat l'himne» (26,30), Jesús amb els seus deixebles van sortir cap a la Muntanya de les Oliveres. Mentre instituïa l'Eucaristia, com a memorial perenne d'Ell i de la seva Pasqua, va posar simbòlicament aquest acte suprem de la Revelació a la llum de la misericòrdia. En aquest mateix horitzó de la misericòrdia, Jesús va viure la seva passió i mort, conscient del gran misteri de l'amor de Déu que s'hauria d'acomplir en la creu. Saber que Jesús mateix va pregar amb aquest Salm, el fa per a nosaltres els cristians encara més important i ens compromet a incorporar aquesta tornada en la nostra oració de lloança quotidiana: “Perdura eternament la seva misericòrdia”.

8. Amb la mirada fixa en Jesús i en el seu rostre misericordiós podem percebre l'amor de la Santíssima Trinitat. La missió que Jesús ha rebut del Pare ha estat la de revelar el misteri de l'amor diví en plenitud. «Déu és amor» (1Jn 4,8.16), afirma per la primera i única vegada en tota la Sagrada Escripura l'evangelista Joan. Aquest amor s'ha fet ara visible i tangible en tota la vida de Jesús. La seva persona no és una altra cosa sinó amor, un amor que es dóna gratuïtament. Les relacions amb les persones que se li acosten tenen quelcom d'únic i d'irrepetible. Els signes que realitza, sobretot envers els pecadors, envers les persones pobres, excloses, malaltes i sofrents porten el distintiu de la misericòrdia. En ell tot parla de misericòrdia. Res en Ell no està privat de compassió.

Jesús, davant la multitud de persones que el seguien, veient que estaven cansades i esgotades, perdudes i sense guia, va sentir des de la profund del cor una intensa compassió per elles (cf. *Mt* 9,36). A causa d'aquest amor compassiu va curar els malalts que li presentaven (cf. *Mt* 14,14) i amb pocs pans i peixos va calmar la fam de grans multituds (cf. *Mt* 15,37). El que movia Jesús en totes les circumstàncies no era sinó la misericòrdia, amb la qual llegia el cor dels interlocutors i responia a les seves necessitats més reals. Quan va trobar la viuda de Naïm, que portava el seu únic fill al sepulcre, va sentir gran compassió per aquell immens dolor de la mare en llàgrimes, i li va tornar el seu fill ressuscitant-lo de la mort (cf. *Lc* 7,15). Després

d'haver alliberat l'endimoniat de Gerasa, li confia aquesta missió: «Anuncia tot el que el Senyor t'ha fet i la misericòrdia que ha tingut per tu» (*Mc 5,19*). També la vocació de Mateu es col·loca a l'horitzó de la misericòrdia. Passant davant el banc dels impostos, els ulls de Jesús es posen sobre els de Mateu. Era una mirada carregada de misericòrdia que perdonava els pecats d'aquell home i, vençant la resistència dels altres deixebles, el tria a ell, el pecador i publicà, perquè sigui un dels Dotze. Sant Beda el Venerable, comentant aquesta escena de l'Evangelí, va escriure que Jesús va mirar Mateu amb amor misericordiós i el va escollir: *miserando atque eligendo*.⁷ Sempre m'ha captivat aquesta expressió, tant que vaig voler fer-la el meu propi lema.

9. En les paràboles dedicades a la misericòrdia, Jesús revela la natura de Déu com la d'un Pare que mai no es dóna per vençut fins que no hagi dissolt el pecat i superat el rebuig amb la compassió i la misericòrdia. Coneixem aquestes paràboles; tres en particular: la de l'ovella esgarriada i de la moneda perduda, i la del pare i els dos fills (cf. *Lc 15,1-32*). En aquestes paràboles, Déu és presentat sempre ple d'alegria, sobretot quan perdona. Hi trobem el nucli de l'Evangelí i de la nostra fe, perquè la misericòrdia és presentada com la força que tot ho venç, que omple d'amor el cor i que consola amb el perdó.

D'una altra paràbola, a més, podem extreure un ensenyament per al nostre estil de vida cristià. Provocat per la pregunta de Pere sobre quantes vegades cal perdonar, Jesús respon: «No et dic fins a set, sinó fins a setanta vegades set» (*Mt 18,22*) i va pronunciar la paràbola del “servent desprietat”. Aquest, anomenat per l'amo a restituir una gran suma, el suplica de genolls i l'amo li condona el deute. Però immediatament troba un altre servent com ell que li devia uns pocs cèntims, el qual li suplica de genolls que tingui pietat, però ell s'hi nega i el fa empresonar. Llavors l'amo, advertit del fet, s'irrita molt i tornant a cridar aquell servent li diu: «No havies també tu de tenir compassió del teu company, com jo em vaig compadir de tu?» (*Mt 18,33*). I Jesús conclou: «El mateix farà també el meu Pare celestial amb vosaltres, si no perdoneu de cor cadascun el propi germà» (*Mt 18,35*).

La paràbola ofereix un profund ensenyament a cadascun de nosaltres. Jesús afirma que la misericòrdia no és només l'obrar del Pare, sinó que esdevé el criteri per saber qui són realment els seus fills. Així llavors, som cridats a viure de misericòrdia, perquè a nosaltres en primer lloc se'ns ha aplicat misericòrdia. El perdó de les ofenses esdevé l'expressió més evident de l'amor misericordiós i per a nosaltres cristians és un imperatiu del qual no podem prescindir. Com és difícil moltes vegades

perdonar! I, tanmateix, el perdó és l'instrument posat en les nostres fràgils mans per aconseguir la serenitat del cor. Deixar caure la rancúnia, la ràbia, la violència i la venjança són condicions necessàries per viure feliços. Acol·lim llavors l'exhortació de l'Apòstol: «Que la posta del sol no us trobi encara ressentits» (*Ef* 4,26). I sobretot escoltem la paraula de Jesús que ha posat la misericòrdia com un ideal de vida i com a criteri de credibilitat de la nostra fe. «Feliços els misericordiosos, perquè trobaran misericòrdia» (*Mt* 5,7) és la benaurança en què cal inspirar-se amb particular compromís durant aquest Any Sant.

Com es pot notar, la misericòrdia en la Sagrada Escripura és la paraula clau per indicar l'actuar de Déu envers nosaltres. Ell no es limita a afirmar el seu amor, sinó que el fa visible i tangible. L'amor, després de tot, mai no podrà ser una paraula abstracta. Per la seva mateixa natura és vida concreta: intencions, actituds, comportaments que es verifiquen en el viure quotidià. La misericòrdia de Déu és la seva responsabilitat per nosaltres. Ell se sent responsable, és a dir, desitja el nostre bé i vol veure'ns feliços, plens d'alegria i serens. És sobre aquesta mateixa longitud d'ona que s'ha d'orientar l'amor misericordiós dels cristians. Així com el Pare estima, així estimen els fills. Així com Ell és misericordiós, així som nosaltres cridats a ser misericordiosos els uns envers els altres.

10. La misericòrdia és el pilar que sosté la vida de l'Església. Tot en la seva acció pastoral hauria d'estar revestit per la tendresa amb què es dirigeix als creients; res en el seu anunci i en el seu testimoniatge envers el món no pot estar privat de misericòrdia. La credibilitat de l'Església passa a través del camí de l'amor misericordiós i compassiu. L'Església «viu un desig inesgotable d'oferir misericòrdia».8 Potser per molt temps ens hem oblidat d'indicar i de viure la via de la misericòrdia. D'una banda, la temptació de pretendre sempre i només justícia ha fet oblidar que aquesta és el primer pas, necessari i indispensable; però l'Església necessita anar més lluny per aconseguir una meta més alta i més significativa. D'altra banda, és trist constatar com l'experiència del perdó en la nostra cultura s'esvaeix cada cop més. Fins i tot la paraula mateixa en alguns moments sembla evaporar-se. Sense el testimoniatge del perdó, tanmateix, queda només una vida infecunda i estèril, com si es visqués en un desert desolat. Ha arribat novament per a l'Església el temps d'encarregar-se de l'anunci alegre del perdó. És el temps de retornar a allò essencial per fer-nos càrrec de les febleses i de les dificultats dels nostres germans.

El perdó és una força que ressuscita a una vida nova i infon el coratge per mirar el futur amb esperança.

11. No podem oblidar el gran ensenyament que sant Joan Pau II va oferir en la seva segona encíclica *Dives in misericordia*, que en el seu moment va arribar sense ser esperada i va agafar a molts per sorpresa per raó del tema que afrontava. Dos passatges en particular en vull recordar. Primer que res, el sant Papa feia notar l'oblit del tema de la misericòrdia en la cultura present: «La mentalitat contemporània, potser més que la de l'home del passat, sembla oposar-se al Déu de la misericòrdia i tendeix a més a marginar de la vida i arrencar del cor humà la idea mateixa de la misericòrdia. La paraula i el concepte de misericòrdia semblen produir un cert malestar en l'home, el qual, gràcies als avenços tan enormes de la ciència i de la tècnica, com mai no van ser coneguts abans en la història, s'ha fet amo de la terra i l'ha dominada molt més que en el passat (cf. *Gn* 1,28). Aquest domini sobre la terra, entès potser unilateralment i superficialment, sembla que no deixa espai a la misericòrdia... Per aquest motiu, en la situació actual de l'Església i del món, molts homes i molts ambients guiats per un viu sentit de fe s'adrecen, jo diria gairebé espontàniament, a la misericòrdia de Déu».9

A més, sant Joan Pau II motivava amb aquestes paraules la urgència d'anunciar i de testimoniar la misericòrdia en el món contemporani: «Està dictada per l'amor a l'home, a tot allò que és humà i que, segons la intuïció d'una gran part dels contemporanis, està amenaçat per un perill immens. El misteri de Crist... m'obliga al mateix temps a proclamar la misericòrdia com a amor compassiu de Déu revelat en aquest misteri. Això m'obliga també a recórrer a aquesta misericòrdia i a implorar-la en aquesta difícil, crítica, fase de la història de l'Església i del món».10 Aquest ensenyament és avui més que mai actual i mereix ser reprès en aquest Any Sant. Acollim novament les seves paraules: «L'Església viu una vida autèntica, quan professa i proclama la misericòrdia –l'atribut més magnífic del Creador i del Redemptor– i quan apropa els homes a les fonts de la misericòrdia del Salvador, de les que és dipositària i dispensadora».11

12. L'Església té la missió d'anunciar la misericòrdia de Déu, cor palpitant de l'Evangeli, que pel seu mitjà ha d'aconseguir la ment i el cor de cada persona. L'Esposa de Crist fa seu el comportament del Fill de Déu que surt a l'encontre de tots, sense excloure ningú. En el nostre temps, en el qual l'Església està compromesa en la nova evangelització, el tema de la misericòrdia exigeix ser proposat un cop més

amb nou entusiasme i amb una renovada acció pastoral. És determinant per a l'Església i per a la credibilitat del seu anunci que ella visqui i testimonii en primera persona la misericòrdia. El seu llenguatge i els seus gestos han de transmetre misericòrdia per penetrar en el cor de les persones i motivar-les a retrobar el camí per retornar al Pare.

La primera veritat de l'Església és l'amor de Crist. D'aquest amor, que arriba fins el perdó i al do de si mateix, l'Església es fa serventa i mitjancera davant els homes. Per tant, allí on l'Església estigui present, allí ha de ser evident la misericòrdia del Pare. En les nostres parròquies, en les comunitats, en les associacions i en els moviments, en fi, arreu on hi hagi cristians, tothom ha de poder trobar un oasi de misericòrdia.

13. Volem viure aquest Any Jubilar a la llum de la paraula del Senyor: *Misericordiosos com el Pare*. L'evangelista refereix l'ensenyament de Jesús: «Sigueu misericordiosos, com el vostre Pare és misericordiós» (Lc 6,36). És un programa de vida tan comprometedor com ric d'alegria i de pau. L'imperatiu de Jesús es dirigeix als qui escolten la seva veu (cf. Lc 6,27). Per ser capaços de misericòrdia, doncs, en primer lloc hem de col·locar-nos a l'escolta de la Paraula de Déu. Això significa recuperar el valor del silenci per meditar la Paraula que ens és adreçada. D'aquesta manera és possible contemplar la misericòrdia de Déu i assumir-la com a propi estil de vida.

14. El *pelegrinatge* és un signe peculiar l'Any Sant, perquè és imatge del camí que cada persona realitza en la seva existència. La vida és un pelegrinatge i l'ésser humà és *viator*, un pelegrí que recorre el seu camí fins a aconseguir la meta anhelada. També per arribar a la Porta Santa a Roma i en qualsevol altre lloc, cadascú haurà de realitzar, d'acord amb les pròpies forces, un pelegrinatge. Aquest pelegrinatge serà un signe del fet que també la misericòrdia és una meta a aconseguir i que requereix compromís i sacrifici. Que el pelegrinatge, llavors, sigui estímul per a la conversió: travessant la Porta Santa ens deixarem abraçar per la misericòrdia de Déu i ens comprometrem a ser misericordiosos amb els altres com el Pare ho és amb nosaltres.

El Senyor Jesús indica les etapes del pelegrinatge mitjançant el qual és possible aconseguir aquesta meta: «No judiqueu i no sereu judicats; no condemneu i no sereu condemnats; perdoneu i sereu perdonats. Doneu i se us donarà: us abocaran a la falda una bona mesura, atapeïda, sacsejada i curulla fins a vessar. Tal com

measureu sereu mesurats» (Lc 6,37-38). Diu, primer que res, *no judicar i no condemnar*. Si no es vol incórrer en el judici de Déu, ningú no pot esdevenir jutge del propi germà. Els homes certament amb els seus judicis s'aturen a la superfície, mentre que el Pare mira l'interior. Si en fan de mal les paraules quan estan motivades per sentiments de gelosia i enveja! Parlar malament del propi germà en la seva absència equival a exposar-lo al descrèdit, a comprometre la seva reputació i a deixar-lo a mercè de la xafarderia. No judicar i no condemnar significa, en positiu, saber percebre el que de bo hi ha en cada persona i no permetre que hagi de patir pel nostre judici parcial i per la nostra presumpció de saber-ho tot. Tanmateix, això no és encara suficient per manifestar la misericòrdia. Jesús demana també *perdonar i donar*. Ser instruments del perdó, perquè hem estat els primers a haver-lo rebut de Déu. Ser generosos amb tots sabent que també Déu eixampla sobre nosaltres la seva benevolència amb magnanimitat.

Misericordiosos com el Pare, doncs, és el "lema" de l'Any Sant. En la misericòrdia tenim la prova de com Déu estima. Ell es dóna del tot, per sempre, gratuïtament i sense demanar res a canvi. Ve al nostre ajut quan l'invoquem. És bell que l'oració quotidiana de l'Església comenci amb aquestes paraules: «Déu meu, veniu a salvar-me; no tardeu a ajudar-me, Senyor» (Sl 70,2). L'auxili que invoquem és ja el primer pas de la misericòrdia de Déu envers nosaltres. Ell ve a salvar-nos de la condició de feblesa en què vivim. I el seu auxili consisteix a permetre'ns captar la seva presència i la seva proximitat. Dia rere dia, tocats per la seva compassió, també nosaltres arribarem a ser compassius amb tothom.

15. En aquest Any Sant, podrem fer l'experiència d'obrir el cor als qui viuen en les més contradictòries perifèries existencials, que amb sovint el món modern crea d'una manera dramàtica. Quantes situacions de precarietat i de sofriment existeixen en el món avui! Quantes ferides segellen la carn de molts que no tenen veu perquè el seu crit s'ha afeblit i silenciàt a causa de la indiferència dels pobles rics. En aquest Jubileu l'Església serà cridada a curar encara més aquestes ferides, a alleujar-les amb l'oli de la consolació, a embenar-les amb la misericòrdia i a curar-les amb la solidaritat i la deguda atenció. No caiguem en la indiferència que humilia, en l'habitualitat que anestesia l'ànim i impedeix de descobrir la novetat, en el cinisme que destrueix. Obrim els nostres ulls per mirar les misèries del món, les ferides de tants germans i germanes privats de la dignitat, i sentim-nos provocats a escoltar el seu crit d'auxili. Que les nostres mans estrenyïn les seves mans, i acostem-los a

nosaltres perquè sentim l'escalf de la nostra presència, de l'amistat i de la fraternitat. Que el seu crit esdevingui el nostre i junts puguem trencar la barrera de la indiferència que sol regnar sobiranament per amagar la hipocresia i l'egoisme.

Tinc ben viu el desig que el poble cristià reflexioni durant el Jubileu sobre les obres de misericòrdia corporals i espirituals. Serà una manera de desvetllar la nostra consciència, molts cops letàrgica davant el drama de la pobresa, i d'entrar encara més en el cor de l'Evangeli, on els pobres són els privilegiats de la misericòrdia divina. La predicació de Jesús ens presenta aquestes obres de misericòrdia perquè puguem adonar-nos de si vivim o no com a deixebles seus. Redescobrim les obres de *misericòrdia corporal*: donar de menjar al famolenc, donar de beure als assedegats, vestir els nus, acollir els forasters, assistir els malalts, visitar els presos, enterrar els morts. I no oblidem les obres de *misericòrdia espiritual*: donar consell als qui el necessiten, ensenyar als ignorants, corregir els pecadors, consolar els tristos, perdonar les ofenses, suportar amb paciència les persones molestes, pregar Déu pels vius i pels difunts.

No podem escapar a les paraules del Senyor i basant-nos en elles serem jutjats: si hem donat de menjar al famolenc i de beure a l'assedegat. Si hem acollit el foraster i vestit el nu. Si dediquem temps a acompanyar el malalt o el presoner (cf. *Mt 25,31-45*). Igualment se'ns preguntarà si hem ajudat a superar el dubte, que fa caure en la por i que sovint és font de soledat; si hem estat capaços de vèncer la ignorància en què viuen milions de persones, sobretot els nens privats de l'ajuda necessària per ser rescatats de la pobresa; si hem estat capaços de ser pròxims a qui estava sol i afligit; si perdonem el qui ens ha ofès i rebutgem qualsevol forma de rancúnia o de violència que condueix a la violència; si hem tingut paciència seguint l'exemple de Déu que és tan pacient amb nosaltres; finalment, si encomanem al Senyor en la pregària els nostres germans i germanes. En cadascun d'aquests "més petits" hi és present Crist mateix. La seva carn es fa novament visible com a cos martiritzat, nafrat, flagel·lat, desnodrit, en fuga... perquè nosaltres el reconeguem, el toquem i l'assistim amb atenció. No oblidem les paraules de sant Joan de la Creu: «Al capvespre t'examinaran en l'amor».12

16. En l'Evangeli de Lluc trobem un altre aspecte important per viure amb fe el Jubileu. L'evangelista narra que Jesús, un dissabte, va tornar a Natzaret i, com era costum, va entrar a la Sinagoga. El van cridar perquè llegís l'Escriptura i la comentés. El passatge era el del profeta Isaïes on està escrit: «L'Esperit del Senyor reposa sobre

meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar la bona nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits, a proclamar l'any de misericòrdia del Senyor» (61,12). “Un any de misericòrdia”: és això el que el Senyor anuncia i el que desitgem viure. Aquest Any Sant comporta la riquesa de la missió de Jesús que ressona en les paraules del Profeta: portar una paraula i un gest de consolació als pobres, anunciar l'alliberament a tots els estan presoners de les noves esclavituds de la societat moderna, restituir la vista a qui ja no pot hi veure perquè s'ha replegat sobre si mateix, i tornar a donar dignitat a tots els qui n'han estat privats. La predicació de Jesús es fa novament visible en les respostes de fe que el testimoniatge dels cristians és cridat a oferir. Que ens acompanyin les paraules de l'Apòstol: «El qui practica misericòrdia, que ho faci amb alegria» (*Rm 12,8*).

17. Que la Quaresma d'aquest Any Jubilar sigui viscuda amb major intensitat, com a moment fort per a celebrar i experimentar la misericòrdia de Déu. Quantes pàgines de la Sagrada Escripura poden ser meditades a les setmanes de Quaresma per a redescobrir el rostre misericordiós del Pare! Amb les paraules del profeta Miquees també nosaltres podem repetir: Tu ets un Déu que perdones les culpes i passes per alt les infidelitats de la resta del teu poble, de la teva heretat. No mantens per sempre l'enuig: tu et complaus a usar la misericòrdia. De nou et compadiràs de nosaltres: trepitjaràs les nostres culpes i llançaràs al fons del mar tots els nostres pecats (cf. 7,18-19).

Les pàgines del profeta Isaïes podran ser meditades amb major atenció en aquest temps d'oració, dejuni i caritat: «El dejuni que jo aprecio és aquest: allibera els qui han estat empresonats injustament, deslliga les corretges del jou, deixa lliures els oprimits i trosseja jous de tota mena. Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, vesteix el qui va despulat. No els defugis, que són germans teus. Llavors brillarà com l'alba la teva llum, i les teves ferides es clouran en un moment. Tindràs per avantguarda la teva bondat, i per rereguarda la glòria del Senyor. Quan invoquis el Senyor, ell mateix et respondrà; quan cridis auxili, ell et dirà: Aquí em tens! Si treus de casa teva tots els jous i no assenyaales amb el dit per acusar, si dones el teu pa als famolencs i satisfàs la fam dels indigents, llavors la teva llum s'alçarà en la foscor, el teu capvespre serà clar com el migdia. En tot moment el Senyor et conduirà, en ple desert saciarà la teva

fam, et farà fort i vigorós i seràs com un hort amarat d'aigua, com una font que mai no s'estronca» (58,6-11).

Que la iniciativa “24 hores per al Senyor”, a celebrar durant el divendres i dissabte que precedeixen el IV diumenge de Quaresma, s'incrementi a les diòcesis. Moltes persones estan tornant a acostar-se al sagrament de la Reconciliació i entre elles molts joves, que en aquesta experiència solen retrobar el camí per tornar al Senyor, per viure un moment d'intensa oració i redescobrir el sentit de la pròpia vida. Novament posem convençuts al centre el sagrament de la Reconciliació, perquè ens permet experimentar en carn pròpia la grandesa de la misericòrdia. Serà per a cada penitent font de veritable pau interior.

Mai no em cansaré d'insistir que els confessors siguin un veritable signe de la misericòrdia del Pare. Ser confessors no s'improvisa. Se n'arriba a ser-ho quan, primer que res, ens fem nosaltres penitents a la recerca de perdó. No oblidem mai que ser confessors significa participar de la mateixa missió de Jesús i ser signe concret de la continuïtat d'un amor diví que perdona i que salva. Cadascun de nosaltres ha rebut el do de l'Esperit Sant per al perdó dels pecats, en som responsables. Cap de nosaltres no és amo del Sagrament, sinó un fidel servidor del perdó de Déu. Cada confessor haurà d'acollir als fidels com el pare en la paràbola del fill pròdig: un pare que corre a l'encontre del fill malgrat que hagi dilapidat els seus béns. Els confessors són cridats a abraçar aquest fill penedit que torna a casa i a manifestar l'alegria per haver-lo trobat. No es cansaran de sortir a l'encontre tampoc de l'altre fill que es va quedar fora, incapaç d'alegrar-se, per explicar-li que el seu judici sever és injust i no té cap sentit davant la misericòrdia del Pare que no coneix límits. No faran preguntes impertinents, sinó que com el pare de la paràbola interrompran el discurs preparat pel fill pròdig, perquè seran capaços de percebre en el cor de cada penitent la invocació d'ajuda i la súplica de perdó. En fi, els confessors són cridats a ser sempre, arreu, en cada situació i malgrat tot, el signe de la primacia de la misericòrdia.

18. Durant la Quaresma d'aquest Any Sant tinc la intenció d'enviar els *Missioners de la Misericòrdia*. Seran un signe de la sol·licitud materna de l'Església per al Poble de Déu, perquè entri en profunditat en la riquesa d'aquest misteri tan fonamental per a la fe. Seran sacerdots als quals donaré l'autoritat de perdonar també els pecats que estan reservats a la Seu Apostòlica, perquè es faci evident l'amplitud del seu mandat. Seran, sobretot, signe viu de com el Pare acull els qui estan a la

recerca del seu perdó. Seran missioners de la misericòrdia perquè seran artífexs davant de tothom d'un encontre carregat d'humanitat, font d'alliberament, ric de responsabilitat, per superar els obstacles i reprendre la vida nova del Baptisme. Es deixaran conduir en la seva missió per les paraules de l'Apòstol: «Déu va sotmetre tothom a la desobediència, per ser misericordiós envers tothom» (*Rm* 11,32). Tothom, en efecte, sense excloure ningú, és cridat a percebre la crida a la misericòrdia. Que els missioners visquin aquesta crida conscients de poder fixar la mirada en Jesús, «gran sacerdot misericordiós i digne de fe» (*He* 2,17).

Demano als germans bisbes que invitin i acullin aquests Missioners, perquè siguin primer que res predicadors convincents de la misericòrdia. Que s'organitzin a les diòcesis “missions per al poble” de manera que aquests Missioners siguin anunciadors de l'alegria del perdó. Que se'ls demani de celebrar el sagrament de la Reconciliació per als fidels, perquè el temps de gràcia donat en l'Any Jubilar permeti a tants fills allunyats trobar el camí de tornada cap a la casa paterna. Que els Pastors, especialment durant el temps fort de la Quaresma, siguin sol·lícits a invitar els fidels a acostar-se «al tron de la gràcia, a fi d'obtenir misericòrdia i aconseguir gràcia» (*He* 4,16).

19. Que la paraula del perdó pugui arribar a tots i la crida a experimentar la misericòrdia no deixi ningú indiferent. La meua invitació a la conversió es dirigeix amb major insistència a aquelles persones que es troben allunyades de la gràcia de Déu a causa de la seva conducta de vida. Penso d'una manera particular en els homes i dones que pertanyen a algun grup criminal, qualsevol que aquest sigui. Pel vostre bé, us demano de canviar de vida. Us ho demano en el nom del Fill de Déu que, si bé combat el pecat, mai no rebutja cap pecador. No caiguen en la terrible trampa de pensar que la vida depèn dels diners i que davant ell tota la resta es torna sense valor i dignitat. És només un miratge. No portem els diners amb nosaltres al més enllà. Els diners no ens donen la veritable felicitat. La violència usada per arreplegar fortunes que degoten sang no converteix a ningú en poderós ni immortal. Per a tots, tard o d'hora, arriba el judici de Déu al qual ningú no pot escapar.

Que la mateixa crida arribi també a totes les persones promotores o còmplices de corrupció. Aquesta nafra putrefacta de la societat és un greu pecat que crida cap al cel perquè mina des dels seus fonaments la vida personal i social. La corrupció impedeix mirar el futur amb esperança perquè amb la seva prepotència i avidesa destrueix els projectes dels febles i oprimeix els més pobres. És un mal que

nia en gestos quotidians per expandir-se després en escàndols públics. La corrupció és una obstinació en el pecat, que pretén substituir Déu amb la il·lusió dels diners com a forma de poder. És una obra de les tenebres, sostinguda per la sospita i la intriga. *Corruptio optimi pessima*, deia amb raó sant Gregori el Gran, per indicar que ningú no pot sentir-se immune d'aquesta temptació. Per eradicar-la de la vida personal i social són necessàries prudència, vigilància, lleialtat, transparència, unides al coratge de la denúncia. Si no se la combat obertament, tard o d'hora busca còmplices i destrueix l'existència.

Aquest és el temps oportú per canviar de vida! Aquest és el temps per deixar-se tocar el cor. Davant tants crims comesos, escolteu el plor de totes les persones innocents depredades per vosaltres de la vida, de la família, dels afectes i de la dignitat. Continuar pel camí del mal és només font d'inanitat i de tristesa. La veritable vida és quelcom ben distint. Déu està disposat a escoltar-vos, i també jo ho estic, com els meus germans bisbes i sacerdots. Basta només que acolliu la crida a la conversió i us sotmeteu a la justícia, mentre l'Església us ofereix misericòrdia.

20. No serà inútil en aquest context recordar la relació existent entre *justícia* i *misericòrdia*. No es tracta pas de dos aspectes contradictoris, sinó d'una única realitat que es desenvolupa progressivament fins a aconseguir el seu àpex en la plenitud de l'amor. La justícia és un concepte fonamental per a la societat civil quan, normalment, es fa referència a un ordre jurídic a través del qual s'aplica la llei. Per justícia s'entén també que a cadascú ha de ser donat el que li és degut. En la Bíblia, molts cops es fa referència a la justícia divina i a Déu com a jutge. Generalment és entesa com l'observació integral de la llei i com el comportament de tot bon israelita conforme als manaments donats per Déu. Aquesta visió, però, ha portat no poques vegades a caure en el legalisme, falsificant el seu sentit originari i enfosquant el profund valor que la justícia posseeix. Per superar la perspectiva legalista, caldria recordar que en la Sagrada Escripura la justícia és concebuda essencialment com un abandonar-se confiat a la voluntat de Déu.

Per la seva banda, Jesús parla molts cops de la importància de la fe, més aviat que de l'observança de la llei. És en aquest sentit que hem de comprendre les seves paraules quan estant a taula amb Mateu i els seus amics diu als fariseus que el criticaven perquè menjava amb els publicans i pecadors: «Aneu a aprendre què significa: *Misericòrdia vull i no sacrificis*. Perquè no he vingut a cridar els justos, sinó els pecadors» (Mt 9,13). Davant la visió d'una justícia com a mera observança

de la llei que jutja, dividint les persones en justos i pecadors, Jesús s'inclina a mostrar el gran do de la misericòrdia que busca els pecadors per oferir-los el perdó i la salvació. Es comprèn perquè en presència d'una perspectiva tan alliberadora i font de renovació, Jesús hagi estat rebutjat pels fariseus i pels doctors de la llei. Aquests, per ser fidels a la llei, posaven només pesos sobre les espatlles de les persones, però així frustraven la misericòrdia del Pare. El reclam a observar la llei no pot obstaculitzar l'atenció per les necessitats que toquen la dignitat de les persones.

Respecte d'això és molt significativa la referència que Jesús fa al profeta Osees –«jo vull amor, no sacrifici». Jesús afirma que d'ara en endavant la regla de vida dels seus deixebles haurà de ser la que dóna la primacia a la misericòrdia, com Ell mateix testimonia compartint la taula amb els pecadors. La misericòrdia, un cop més, es revela com la dimensió fonamental de la missió de Jesús. És un veritable repte per als seus interlocutors que s'aturen en el respecte formal de la llei. Jesús, en canvi, va més enllà de la llei; el seu compartir amb aquells que la llei considerava pecadors permet comprendre fins on arriba la seva misericòrdia.

També l'Apòstol Pau va fer un recorregut semblant. Abans de trobar Jesús en el camí de Damasc, la seva vida estava dedicada a perseguir de manera irrepressible la justícia de la llei (cf. *Fl* 3,6). La conversió a Crist el va conduir a ampliar la seva visió precedent fins al punt que en la carta als Gàlates afirma: «Hem cregut en Jesucrist, i així com justos, no per les obres de la Llei» (2,16). Sembla que la seva comprensió de la justícia canvia radicalment. Pau ara posa en primer lloc la fe i ja no la llei. No és l'observança de la llei que salva, sinó la fe en Jesucrist, que amb la seva mort i resurrecció porta la salvació junt amb la misericòrdia que justifica. La justícia de Déu esdevé ara l'alliberament per als qui estan oprimits per l'esclavitud del pecat i de totes les seves conseqüències. La justícia de Déu és el seu perdó (cf. *Sl* 51,11-16).

21. La misericòrdia no és contrària a la justícia sinó que expressa el comportament de Déu envers el pecador, oferint-li una ulterior possibilitat per examinar-se, convertir-se i creure. L'experiència del profeta Osees ens ve a ajudar per mostrar-nos la superació de la justícia en la direcció de la misericòrdia. L'època d'aquest profeta es compta entre les més dramàtiques de la història del poble hebreu. El Regne està pròxim de la destrucció; el poble no ha romàs fidel a l'aliança, s'ha allunyat de Déu i ha perdut la fe dels Pares. Segons una lògica humana, és just que Déu pensi a rebutjar el poble infidel: no ha observat el pacte establert i per tant

mereix la pena corresponent, l'exili. Les paraules del profeta ho testimonien: «No tornarà al país d'Egipte, sinó que Assur serà el seu rei, perquè no han volgut convertir-se» (*Os* 11,5). I no obstant això, després d'aquesta reacció que apel·la a la justícia, el profeta modifica radicalment el seu llenguatge i revela el vertader rostre de Déu: « Això em trasbalsa el cor, s'encén la meva pietat. No cediré a la meva indignació, no tornaré a destruir Efraïm, perquè jo sóc Déu i no un home, sóc el Sant, present enmig teu: no sóc dels qui es passegen d'ací d'allà» (11,8-9). Sant Agustí, com comentant les paraules del profeta diu: «És més fàcil que Déu contingui la ira que la misericòrdia».13

Si Déu s'aturés en la justícia deixaria de ser Déu, seria com tots els homes que invoquen respecte per la llei. La justícia sola no basta, i l'experiència ensenya que apel·lant només a ella es corre el risc de destruir-la. Per això Déu va més enllà de la justícia amb la misericòrdia i el perdó. Això no significa restar valor a la justícia o fer-la supèrflua, al contrari. Qui s'equivoca haurà d'expiar la pena. Només que aquest no és el fi, sinó l'inici de la conversió, perquè s'experimenta la tendresa del perdó. Déu no rebutja la justícia. Ell l'engloba i la supera en un esdeveniment superior on s'experimenta l'amor que està a la base d'una veritable justícia. Hem de prestar molta atenció al que escriu Pau per no caure en el mateix error que l'Apòstol retreia als seus contemporanis jueus: «Desconeixen la justícia que ve de Déu i busquen de fer-se justos pel seu propi compte, sense sotmetre's a la justícia salvadora de Déu. Perquè Crist és el terme de la Llei, i així tothom qui creu en ell rep la justícia de Déu» (*Rm* 10,3-4). Aquesta justícia de Déu és la misericòrdia concedida a tots com a gràcia per raó de la mort i resurrecció de Jesucrist. La Creu de Crist, llavors, és el judici de Déu sobre tots nosaltres i sobre el món, perquè ens ofereix la certesa de l'amor i de la vida nova.

22. El Jubileu comporta també la referència a la indulgència. En l'Any Sant de la Misericòrdia adquireix una rellevància particular. El perdó de Déu pels nostres pecats no coneix límits. En la mort i resurrecció de Jesucrist, Déu fa evident aquest amor que és capaç fins i tot de destruir el pecat dels homes. Deixar-se reconciliar amb Déu és possible per mitjà del misteri pasqual i de la mediació de l'Església. Déu, doncs, està sempre disponible al perdó i mai no es cansa d'oferir-lo de manera sempre nova i inesperada. Tots nosaltres, no obstant això, vivim l'experiència del pecat. Sabem que som cridats a la perfecció (cf. *Mt* 5,48), però sentim fort el pes del pecat. Mentre percebem la potència de la gràcia que ens transforma, experimentem

també la força del pecat que ens condiciona. Malgrat el perdó, portem en la nostra vida les contradiccions que són conseqüència dels nostres pecats. En el sagrament de la Reconciliació Déu perdona els pecats, que realment queden cancel·lats; i tanmateix, l'empremta negativa que els pecats tenen en els nostres comportaments i en els nostres pensaments roman. La misericòrdia de Déu és fins i tot més forta que això. Ella esdevé *indulgència* del Pare que a través de l'Esposa de Crist arriba al pecador perdonat i l'allibera de tot residu de la conseqüència del pecat, habilitant-lo a obrar amb caritat, a créixer en l'amor més aviat que recaure en el pecat.

L'Església viu la comunió dels Sants. En l'Eucaristia aquesta comunió, que és do de Déu, actua com a unió espiritual que ens uneix els creients amb els Sants i els Beats el nombre dels quals és incalculable (cf. *Ap* 7,4). La seva santedat ve en ajuda de la nostra fragilitat, i així la Mare Església és capaç amb la seva pregària i la seva vida de trobar la debilitat d'alguns amb la santedat d'altres. Viure llavors la indulgència en l'Any Sant significa acostar-se a la misericòrdia del Pare amb la certesa que el seu perdó s'estén sobre tota la vida del creient. Indulgència és experimentar la santedat de l'Església que dóna a tots de prendre part en els beneficis de la redempció de Crist, per tal que el perdó arribi fins a les extremes conseqüències amb què assoleix l'amor de Déu. Visquem intensament el Jubileu demanant al Pare el perdó dels pecats i la dispensació de la seva indulgència misericordiosa.

23. La misericòrdia posseeix un valor que sobrepassa els confins de l'Església. Ella ens relaciona amb el Judaisme i l'Islam, que la consideren un dels atributs que més qualifiquen Déu. Israel primer que tot va rebre aquesta revelació, que roman en la història com el començament d'una riquesa incommensurable d'oferir a tota la humanitat. Com hem vist, les pàgines de l'Antic Testament estan entreteixides de misericòrdia perquè narren les obres que el Senyor ha realitzat a favor del seu poble en els moments més difícils de la seva història. L'Islam, per la seva part, entre els noms que atribueix al Creador hi ha el de Misericordiós i Clement. Aquesta invocació apareix amb freqüència als llavis dels fidels musulmans, que se senten acompanyats i sostinguts per la misericòrdia en la seva quotidiana debilitat. També ells creuen que ningú no pot limitar la misericòrdia divina perquè les seves portes estan sempre obertes.

Que aquest Any Jubilar viscut en la misericòrdia pugui afavorir el trobament amb aquestes religions i amb les altres nobles tradicions religioses; que ens faci més

oberts al diàleg per conèixer-nos i comprendre'ns millor; elimini tota forma de foscor i menyspreu, i allunyi qualsevol forma de violència i de discriminació.

24. El pensament es dirigeix ara a la Mare de la Misericòrdia. Que la dolçor de la seva mirada ens acompanyi en aquest Any Sant, perquè tots puguem redescobrir l'alegria de la tendresa de Déu. Ningú com Maria no ha conegut la profunditat el misteri de Déu fet home. Tot en la seva vida va ser plasmat per la presència de la misericòrdia feta carn. La Mare del Crucificat Ressuscitat va entrar al santuari de la misericòrdia divina perquè va participar íntimament en el misteri del seu amor.

Escollida per ser la Mare del Fill de Déu, Maria va estar preparada des de sempre per ser *Arca de l'Aliança* entre Déu i els homes. Va custodiar en el seu cor la divina misericòrdia en perfecta sintonia amb el seu Fill Jesús. El seu cant de lloança, al llindar de la casa d'Elisabet, va estar dedicat a la misericòrdia que s'estén «de generació en generació» (*Lc 1,50*). També nosaltres estàvem presents en aquelles paraules profètiques de la Verge Maria. Això ens servirà de consolació i de suport mentre travessarem la Porta Santa per experimentar els fruits de la misericòrdia divina.

Al peu de la creu, Maria junt amb Joan, el deixeble de l'amor, és testimoni de les paraules de perdó que surten de la boca de Jesús. El perdó suprem ofert a qui l'ha crucificat ens mostra fins on pot arribar la misericòrdia de Déu. Maria testifica que la misericòrdia del Fill de Déu no coneix límits i arriba a tots sense excloure ningú. Li adrecem l'antiga i sempre nova pregària de la *Salve Regina*, perquè mai no es cansi de girar vers nosaltres els seus ulls misericordiosos i ens faci dignes de contemplar el rostre de la misericòrdia, el seu Fill Jesús.

Que la nostra pregària s'estengui també a tants Sants i Beats que han fet de la misericòrdia la seva missió de vida. En particular el pensament es dirigeix a la gran apòstol de la misericòrdia, santa Faustina Kowalska. Que ella, que va ser cridada a entrar en les profunditats de la divina misericòrdia, intercedeixi per nosaltres i ens obtingui de viure i de caminar sempre en el perdó de Déu i en la indestructible confiança en el seu amor.

25. Un Any Sant extraordinari, doncs, per viure en la vida de cada dia la misericòrdia que des de sempre el Pare dispensa cap a nosaltres. En aquest Jubileu deixem-nos sorprendre per Déu. Ell mai no es cansa d'obrir la porta del seu cor per repetir que ens estima i vol compartir amb nosaltres la seva vida. L'Església sent la

urgència d'anunciar la misericòrdia de Déu. La seva vida és autèntica i creïble quan amb convicció fa de la misericòrdia el seu anunci. Ella sap que la primera tasca, sobretot en un moment com el nostre, ple de grans esperances i fortes contradiccions, és la d'introduir a tots en el misteri de la misericòrdia de Déu, contemplant el rostre de Crist. L'Església és cridada a ser el primer testimoni veraç de la misericòrdia, professant-la i vivint-la com el centre de la Revelació de Jesucrist. Des del cor de la Trinitat, des de la intimitat més profunda del misteri de Déu, brolla i corre sense parar el gran riu de la misericòrdia. Aquesta font mai no podrà exhaurir-se, per molts que siguin els qui s'hi acosten. Cada cop que algú en tindrà necessitat hi podrà venir, perquè la misericòrdia de Déu no té fi. Tan insondable és la profunditat del misteri que enclou, tan inesgotable la riquesa que d'ella prové.

Que en aquest Any Jubilar l'Església esdevingui eco de la Paraula de Déu que ressona forta i decidida com una paraula i un gest de perdó, de suport, d'ajuda, d'amor. Que mai es cansi d'oferir misericòrdia i sigui sempre pacient a confortar i perdonar. Que l'Església es faci veu de cada home i dona i repeteixi amb confiança i sense parar: «Recorda't, Senyor, de la teva misericòrdia i del teu amor; que són eterns» (Sl 25,6).

Donat a Roma, prop de Sant Pere, l'11 d'abril, Vigília del II Diumenge de Pasqua o de la Divina Misericòrdia, de l'Any del Senyor 2015, tercer del meu pontificat.

FRANCESC

1. Cf. Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. *Dei Verbum*, n. 4.
2. Joan XXIII, Discurs d'obertura del Concili ecumènic Vaticà II *Gaudet Mater Ecclesia*, 11 octubre 1962, nn. 2-3.
3. Pau VI, Discurs de clausura del Concili ecumènic Vaticà II, 7 desembre 1965.
4. Cf. Conc. ecum. Vat. II, Const. dogm. *Lumen gentium*, n. 16; Const. past. *Gaudium et spes*, n. 15.
5. Sant Tomàs d'Aquino, *Summa Theologiae*, II-II, q. 30, a. 4.
6. XXVI Diumenge del Temps Ordinari. Aquesta col·lecta ja apareix, en el segle VIII, entre els textos eucològics del *Sacramentari Gelasià* (1198).
7. Cf. *Hom. 21: CCL 122*, 149-151.
8. Exhort. apost. *Evangelii gaudium*, n. 24.
9. n. 2.
10. Joan Paul II, Carta Enc. *Dives in misericordia*, n. 15.
11. *Ibid.*, n. 2.
12. *Paraules de llum i d'amor*, § 56.
13. *Enarr. in Ps. 76*, 11.